

Til Helse- og omsorgsdepartementet
v/helse- og omsorgsminister Jan
Christian Vestre

DM#1436251

Høringssvar – Forskrift om fastlegeordning i kommunene mv.

Norsk Sykepleierforbund (NSF) takker for muligheten til å gi innspill til forslaget til ny forskrift om fastlegeordningen. Forslaget er en naturlig oppfølging av stortingsmeldingen *Fornye, forsterke, forbedre* (St.meld. 23, 2024–2025), og NSF støtter intensjonen om å gjøre fastlegeordningen mer bærekraftig og tilgjengelig gjennom bedre tverrfaglig samarbeid.

Vi ser positivt på at forskriftsutkastet legger til rette for en tydeligere plass for sykepleiere i fastlegekontor, og anerkjenner behovet for et mer fleksibelt og sammensatt tjenestetilbud i primærhelsetjenesten. Samtidig mener vi at enkelte grep i forskriften bør styrkes, for å realisere ambisjonene i stortingsmeldingen og ivareta både pasientbehov og samfunnets ressurser.

Kapittel 15.2 – Tverrfaglighet og oppgavedeling

NSF støtter forslaget om å åpne for at annet helsepersonell enn leger kan yte tjenester som kan inngå i fastlegeordningen. Dette representerer et viktig skritt mot en mer tverrfaglig og pasientnær helsetjeneste. Samtidig vil vi fremheve følgende forhold:

1. Profesjonsnøytrale takster – en forutsetning for tverrfaglighet

Profesjonsnøytrale takster er avgjørende for å realisere hensikten med en tverrfaglig allmennhelsetjeneste. NSF støtter Stortingets vedtak om å utrede slike takster og ber om at forskriften formuleres slik at den ikke ekskluderer dette i påvente av utredningen.

Dagens profesjonsspesifikke takstsystem:

- Hindrer reell ansvars- og oppgavedeling i team.
- Skaper økonomiske vridningseffekter hvor tjenester må leveres av leger selv for å utløse takst.
- Bidrar til flaskehalser og ineffektiv ressursbruk.

Profesjonsnøytrale takster vil:

- Fremme ansvarlig ansvars- og oppgavedeling basert på faglig kompetanse, forsvarlighet og pasientenes behov.
- Øke tilgjengeligheten i tjenesten, særlig i distriktene.
- Bidra til å avlaste fastleger og styrke kvaliteten i teamarbeid.

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22 Telefon: 994 02 409
Postboks 456 Telefaks: 22 04 32 40
0104 Oslo E-post: post@nsf.no

www.nsf.no
Bankgiro: 1600 49 66698
Org.nr: NO 960 893 506
MVA

Faktura adresse: sykepleierforbundet@invoicedrop.com

Godkjent av forbundsleder, 07.06.2025

Vi mener at takstsystemet må speile tjenestens innhold og bruk av kompetanse, ikke kun hvem som leverer tjenesten. Dette er allerede etablert praksis i spesialisthelsetjenesten og i mange andre land.

2. Unngå snever avgrensning til “enkle” oppgaver

Forskriften åpner for at helsepersonell som ikke er lege kan yte helsetjenester under fastlegeordningen, men bruker formuleringer som kan leses som en begrensning til “enkle oppgaver”.

NSF advarer mot en slik innretning. Ansvars- og oppgavedeling bør ikke styres av en forhåndsdefinert kompleksitet, men vurderes etter faglig forsvarlighet og kompetanse. Spesielt må avansert kompetanse, som hos avanserte kliniske sykepleiere (AKS), kunne utnyttes fullt ut.

AKS er spesialistsykepleiere med masterutdanning og nasjonal spesialistgodkjenning, og er trent til å utføre kliniske vurderinger, følge opp kroniske sykdommer, utføre legemiddelgjennomganger og foreta selvstendige konsultasjoner. Begrensninger som baseres på profesjon, heller enn kompetanse, vil svekke kvalitet og kapasitet i tjenesten.

3. Forskrivningsrett i legenær praksis

NSF støtter Stortingets vedtak om å utrede forskrivningsrett for AKS i legenær praksis. Vi ber om at forskriften legger til rette for dette gjennom:

- Anerkjennelse av AKS som en aktør med utvidet ansvar og rolle i fastlegeordningen.
- Mulighet til å takstfinansiere tjenester utført av AKS i samhandling med fastlege.

Internasjonale erfaringer viser at forskrivningsrett for avanserte kliniske sykepleiere øker pasienttilgang, kvalitet og effektivitet – uten å gå på bekostning av pasientsikkerhet. Studier (OECD, Cochrane m.fl.) dokumenterer trygg og likeverdig behandling, høy pasienttilfredshet og avlastning av legekapasitet.

Forskrivningsrett for AKS i team med fastlege er ikke et brudd med dagens system, men en naturlig videreutvikling av et moderne, tillitsbasert og kompetanseorientert helsevesen.

Samfunnsperspektivet og pasientens behov

Fra et samfunnsperspektiv er det avgjørende å sikre bærekraftige og tilgjengelige helsetjenester, særlig i møte med økende demografiske og kompetansemessige utfordringer. Ved å bruke hele det tverrfaglige laget:

- Styrkes kapasiteten i fastlegeordningen.
- Reduseres behovet for spesialisthelsetjenester.
- Økes kontinuitet og kvalitet i pasientforløp.

Fra pasientens ståsted handler dette om noe enkelt, men fundamentalt: Å få rask, kvalifisert og trygg hjelp – uten unødvendige ventetider, omveier eller byråkrati.

Avslutning og anbefaling

NSF støtter at forskriften moderniseres og åpner for en mer tverrfaglig helsetjeneste. For at dette skal realiseres i praksis, må forskriften:

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22
Postboks 456
0104 Oslo

Telefon: 994 02 409

Telefaks: 22 04 32 40

E-post: post@nsf.no

www.nsf.no

Bankgiro: 1600 49 66698

Org.nr: NO 960 893 506

MVA

Faktura adresse: sykepleierforbundet@invoicedrop.com

Godkjent av forbundsleder, 07.06.2025

1. Legge til rette for profesjonsnøytrale takster som reflekterer oppgavens innhold, ikke yrkestittel.
2. Ikke begrense ansvars- og oppgavedeling til enkle prosedyrer – men åpne for bred oppgavedeling basert på faglig forsvarlighet og pasientenes behov.
3. Anerkjennelse AKS som en sentral aktør og åpne for forskrivningsrett i samarbeidende praksis.

Dette er nødvendig for å realisere de politiske ambisjonene i *Fornye, forsterke, forbedre* – og for å møte pasientenes og samfunnets behov i årene som kommer.

Med vennlig hilsen

Lill Sverresdatter Larsen

Forbundsleder

Edith Roth Gjevjon

Fagsjef

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22 Telefon: 994 02 409
Postboks 456 Telefaks: 22 04 32 40
0104 Oslo E-post: post@nsf.no

www.nsf.no
Bankgiro: 1600 49 66698
Org.nr: NO 960 893 506
MVA

Faktura adresse: sykepleierforbundet@invoicedrop.com

Godkjent av forbundsleder, 07.06.2025